

Agdenes kommune

**STATUSRAPPORT FOR ARBEIDET MED
KOMMUNEREFORMEN**

JANUAR 2015

Rådmann John Ola Selbekk, 21.01.2015

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Mål.....	4
3	Kriterier for god kommunestruktur.....	5
3.1	Kriterier rettet mot kommunene	5
3.2	Vurdering av kriteriene	5
3.3	Presiseringer for god kommunestruktur, oppgaveoverføring.....	8
3.4	Fremtidige kommunemodeller.....	9
3.5	Regional organisering.....	10
4	Gjort/gjennomført så langt.....	11
5	Valg av retning – aktuelle alternativ for Agdenes	11
5.1	0-alternativet – ingen endring	11
5.2	Agdenes, Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord	11
6	Aktuelt retningsalternativ for ny kommune – kart og statistikk.....	12

1 Innledning

Stortinget har i forbindelse med behandlingen av kommuneproposisjonen i juni 2014 vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform og forventer at alle kommuner gjennomfører nødvendige prosesser for å kunne ta stilling til om det er hensiktsmessig å slå seg sammen med andre kommuner. Det er klare forventninger til framdrift i prosessen. Fylkesmennene har fått ansvar for oppfølging av prosessene og i Sør-Trøndelag er det forutsatt en første tilbakemelding om retningsvalg for det videre arbeidet innen 1. februar 2015. Denne statusrapporten og dokumentoversikten er ment som grunnlag for kommunestyret til å kunne gjøre dette valget i kommunestyret i 4. februar 2015.

2 Mål

Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver. Generalistkommuneprisnippet er et utgangspunkt for reformen. Regjeringen har følgende fire mål for reformen:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og næringssammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.

4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver

Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

3 Kriterier for god kommunestruktur

3.1 Kriterier rettet mot kommunene

Det regjeringsoppnevnte ekspertutvalget har hatt i oppgave på faglig grunnlag å gjennomgå og foreslå prinsipper og kriterier for ny kommuneinndeling. I delrapporten *Kriterier for god kommunestruktur* (KMD 2014) har utvalget formulert 10 kriterier som legges til grunn for at en kommune på en god måte skal kunne ivareta sine fire roller; som **tjenesteleverandør, samfunnsutvikler, myndighetsutøver og demokratisk arena:**

1. Tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

3.2 Vurdering av kriteriene

Rådmannen har tatt utgangspunkt i kriteriene (i pkt 3.1) med ekspertutvalgets forklaring/utdyping og vurdert hvordan dette slår ut for Agdenes kommune og en eventuelt ny og større kommune. Vurderingen er ikke knyttet konkret til et bestemt retningsvalg.

1. Tilstrekkelig kapasitet

Kommunene må ha en tilstrekkelig kapasitet både faglig og administrativt for å kunne løse oppgavene på en effektiv og god måte. Tilstrekkelig kapasitet henger nært sammen med tilgang til relevant kompetanse. Å få én stilling med god fagkompetanse vil ikke gi grunnlaget for et godt fagmiljø. Til det trenger man også kapasitet til å behandle en viss mengde saker, ha god kontroll og oversikt, og til å utvikle fagområdene.

Kommentar:

Agdenes kommune har stort sett klart å ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Det kan dog være vanskelig å rekruttere fagfolk på noen områder. Kommunen er for liten til å ha tilstrekkelig fagmiljø med flere stillinger på enkelte fagområder (som gjør oss svært sårbar). Det er grunn til å anta at det vil bli vanskeligere både å rekruttere og beholde fagfolk. En større kommune vil kunne bedre denne situasjonen.

2. Relevant kompetanse

I tillegg til tilstrekkelig kapasitet, er også relevant kompetanse avgjørende for å sikre sterke fagmiljøer og en god administrasjon. Dette innebærer også at det må være en bredde i kompetansen. Manglende kapasitet og kompetanse er også fremhevet som utfordringer for at kommunen skal ivareta sine roller som samfunnsutvikler og myndighetsutvikler. Innenfor kommunens rolle som demokratisk arena kan en kommunal administrasjon med kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte bedre den politiske styringen og utnytte det lokalpolitiske handlingsrommet. Av hensyn til lokaldemokratisk styring er det avgjørende at kommunen selv kan sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og ikke er avhengig av samarbeid eller hjelp fra andre.

Kommentar:

Viser til kommentarene i pkt. 1. Dette blir en økende utfordring dersom kommunene får nye oppgaver og ansvarsområder.

3. Tilstrekkelig distanse

Kommunene må ha en slik størrelse at det er tilstrekkelig distanse mellom saksbehandler og innbyggerne. Dette for å sikre likebehandling og at det ikke tas utenforliggende hensyn i myndighetsutøvelsen, samt at innbyggerne sikres de rettigheter de har etter loven. I tillegg skal habilitetsreglene sikre tilliten til kommunene og beskytte den enkelte saksbehandler mot utidig press.

Kommentar:

Utfordringen blir større jo mindre kommunen er. Fagmiljøene her i kommunen er svært begrenset, ofte er det kun én person som innehar kompetansen. En større kommune vil her utvilsomt være en fordel.

4. Effektiv tjenesteproduksjon

Større kommuner vil legge bedre til rett for økt rammestyring fra statens side og dermed økt mulighet for å tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Større kommuner kan gi bedre utnyttelse av potensielle stordriftsfordeler. Bosettingsmønsteret i kommunen og hensynet til innbyggernes ønske om nærhet til tjenestene kan gjøre det vanskelig å hente ut stordriftsfordeler på alle tjenester i kommunen. Men det vil trolig være effektiviseringsgevinster på enkelte områder – slik som i den overordnede styringen og planleggingen i sektoren.

Kommentar:

Større kommuner bør kunne gi grunnlag for mer rammestyring fra staten, Denne muligheten kunne også hittil vært utnyttet i større grad, men det kan virke som det har manglet/mangler vilje. Ekspertutvalget viser til at det er mulig å utnytte stordriftsfordeler, noe som sannsynligvis er riktig. Det er også flere utfordringer hvis de geografiske avstandene blir for store. Slike stordriftsulempes kan begrense en effektiv tjenesteproduksjon. Kan også virke negativt/begrensende på den politiske deltakelse.

5. Økonomisk soliditet

En viktig forutsetning for at kommunene skal kunne tilby sine innbyggere gode velferdstjenester er at kommunene har god kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser. Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne. Små kommuner er mer sårbare enn større kommuner i slike situasjoner, fordi de har et mindre budsjett å omdisponere innenfor.

Kommentar:

Den økonomiske situasjonen for mange kommuner er medvirkende til at reformen vurderes som nødvendig. Et større budsjett kan i utgangspunktet gi større handlefrihet, - den generelle økonomiske politikken overfor kommunene framover vil dog være avgjørende. Øremerking av midler, innføring av nye rettigheter og krav til tjenesten innhold, vil i mange tilfeller føre til en stram økonomi og gi kommunene et mindre handlingsrom. Den kommunale økonomien generelt vil være mer avgjørende enn kommunestørrelsen. Det skal her anføres at Agdenes kommune så langt har klart seg rimelig bra økonomisk sett. Uansett kommunestørrelse er politisk edruelighet og god styring/kontroll avgjørende for økonomisk handlefrihet, forutsigbarhet og stabilitet.

6. Valgfrihet

Innbyggerne vil i større grad kreve flere valgalternativer innenfor tjenestene. Større kommuner kan tilby en større bredde i tilbudet til sine innbyggere, som vil være vanskelig å tilby i små kommuner.

Kommentar:

I store kommuner hvor det er langt mellom tettstedene/kommunesentra kan dette være en utfordring..

7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder

Kommunene må ha en inndeling som er mest mulig funksjonell for de områder det er nødvendig å se i sammenheng for å sikre helhetlige løsninger, særlig på areal- og transportområdet. De siste tiårene har det vært en vedvarende regional integrasjon gjennom pendling og tettstedsutvikling, slik at kommunene i stadig mindre grad utgjør en funksjonell enhet. Denne utviklingen vil fortsette. Særlig i byområder gjør behovet for mer funksjonelle samfunnsutviklingsområder at kommunene bør vurdere sammenslåing. Erfaring tilsier at kommunene hver for seg har sterke insentiver for å ivareta egne behov og at de felles løsningene ikke blir optimale, verken i planleggingen eller i implementeringen av planene. I mindre sentrale strøk vil kriterier som kapasitet og kompetanse om samfunnsutvikling være viktigere når kommunesammenslåing skal vurderes.

Kommentar:

Dette er et til dels vanskelig begrep som ekspertutvalget har gitt en ytterligere forklaring på i sin sluttrapport. Litt forenklet kan en benevne dette som hverdagsregionen – hvor vi i hovedsak bor, arbeider og handler (bruker servicetilbudene). Ekspertutvalget har lagt til grunn at en region hvor minst 25 % av de sysselsatte arbeider i senterkommunen bør være en kommune. Det samme hvor et tettsted ligger i flere kommuner. For Agdenes er det ikke mulig å oppfylle dette kriteriet fullt, - pendlingen ut av kommunen er imidlertid desidert størst til Orkdal. Av de 870 sysselsatte er det 310 som pendler ut av kommunen, herav 127 til Orkdal (14,6% av de sysselsatte og 41% av de som pendler ut).

8. Høy politisk deltakelse

Det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter både i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene. Større kommuner legger i dag i større grad til rette for deltakelse mellom valgene, og de har oftere ulike former for medvirkningsorgan. På noen indikatorer scorer de minste kommunene høyest – valgdeltakelsen ved lokalvalg er størst i de minste kommunene og flere innbyggere i små kommuner har vært i kontakt med ordfører enn i større kommuner. Men analyser viser at for noen av disse indikatorene har resultatet mer å gjøre med kjennetegn ved innbyggerne enn at kommunen er liten.

Kommentar:

Styrket lokaldemokrati er en målsetting for reformen, og under gitte forutsetninger kan muligens en kommunereform virke positivt i forhold til lokaldemokratiet. Det er dog flere forhold som kan virke negativt. I større kommuner blir det utvilsomt «lengre avstand» til beslutningstakerne, både politisk og administrativt. Små forhold med nærhet gir større mulighet for innflytelse for den enkelte. Større kommune kan gi følelsen av et lokaldemokratisk vakuum.

9. Lokal politisk styring

Det er avgjørende for lokal politisk styring at den kommunale administrasjonen har nødvendig kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte. Kommunene bør ha mulighet for en hensiktsmessig lokal organisering og prioritering, og ikke være nødt til å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale ordninger for å levere lovpålagte velferdstjenester.

Kommentar:

Til nå har kommunen selv hatt tilstrekkelig kompetanse til å legge fram beslutningsgrunnlag for politisk behandling (det har unntaksvis vært nødvendig med kjøp av juridisk kompetanse). Interkommunale ordninger/samarbeid er etablert for å ivareta oppgaver der den enkelte kommune blir for liten og sårbar. SiO samhandlingsenhet (legevakt og øyeblikkelig hjelp funksjon) er et eksempel på dette, - som også kan være et eksempel på at det kan være utfordrende å organisere interkommunal tjeneste på en effektiv måte og samtidig ivareta ønsket om politisk styring.

10. Lokal identitet

Det er etter utvalgets vurdering to dimensjoner som spiller inn på dette området, og som kommunene bør vurdere i spørsmålet om sammenslåing: opplevd tilknytning til et område og felles identitet med andre områder. Antakelsen om at noe av dagens nærhet vil forsvinne ved større kommuner, enten det gjelder til kommunehuset, lokalpolitikere eller tjenester, vil med stor sannsynlighet bli opplevd som problematisk og utfordrende av de berørte innbyggerne. En slik opplevelse vil kunne bli forsterket dersom dagens politiske og administrative system ikke tilpasses nye forutsetninger. Resultatet vil kunne bli et svekket lokalt demokrati. Utvalget tar også som utgangspunkt at det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.

Kommentar:

Krav til lokal identitet vil være sannsynligvis være klart begrensende for hvor store regioner som kan slås sammen. Kravet om kommuner på 15.000,- 20.000 innbyggere vil selvsagt føre til mange kommuner som ikke har felles identitet. Ved Stortingets behandling ble det avklart at også sammenslåinger som resulterer i kommuner på under 10.000 skal få reformstøtte. Kravet til antall innbyggere er dermed ikke absolutt.

3.3 Presiseringer for god kommunestruktur, oppgaveoverføring

I sin sluttrapport fra desember 2014 presiserer ekspertutvalget kriteriet ”funksjonelle samfunnsutviklingsområder”:

- Et tettsted bør i sin helhet ligge i en kommune. Dette inkluderer både tilfeller der tettsteder har vokst ut over sine kommunegrenser, og der to tettsteder har vokst sammen.
- Et tett integrert arbeidsmarked bør utgjøre en kommune. Utvalget mener arbeidsmarkedet er tett integrert når rundt 25 prosent eller flere av de sysselsatte bosatt i en kommune arbeider i regionens senterkommune.

Basert på overnevnte 12 kriterier og med utgangspunkt i dagens kommunale oppgaver, ga utvalget følgende anbefalinger for god kommunestruktur:

1. Kommunene bør ha minst 15 000 – 20 000 innbyggere for å sikre god oppgaveløsning.

2. Kommunestrukturen bør i større grad nærme seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder.
3. Staten bør redusere detaljstyringen og ordninger for politisk deltakelse bør videreutvikles for å sikre gode og slagkraftige demokratiske arenaer.

De to første anbefalingene innebærer betydelige endringer i kommunestrukturen gitt dagens kommunale oppgaver. Den første anbefalingen er rettet mot små kommuner som etter utvalgets vurdering bør bli større for å oppnå tilstrekkelig kvalitet i spesialiserte tjenester som barnevern, PPT og helse. Den andre anbefalingen om bedre samsvar mellom kommunestruktur og funksjonelle samfunnsutviklingsområder, legger til rette for en mer helhetlig areal- og transportplanlegging. Den tredje anbefalingen er rettet mot staten og dels mot kommunene, og er en forutsetning for at lokaldemokratiet skal bli mer slagkraftig.

Oppgaveoverføring til kommunene

Ekspertutvalget har med utgangspunkt i NOU 2000:22 *Om oppgavefordelingen mellom stat, region og kommune*, vurdert hvilke oppgaver som det kan være aktuelt å overføre til kommunene:

- Psykisk helsevern
- Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- Habilitering og rehabilitering
- Hjelpemidler
- Barnevern
- Arbeidsmarkedstiltak
- Videregående opplæring
- Kollektivtransport
- Fylkesveger
- Virkemidler for lokal nærings- og samfunnsutvikling

Av disse oppgavene vurderer utvalget at kommuner med minst 15 000 – 20 000 innbyggere kan være i stand til å overta oppgaver knyttet til habilitering og rehabilitering, statlige oppgaver knyttet til fosterhjem og barnevernsinstitusjoner, hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne, arbeidsmarkedstiltak i skjermet sektor og virkemidler for lokal nærings- og samfunnsutvikling. Utvalget vurderer videre at kommuner med minst 100 000 innbyggere kan være i stand til å overta enkelte andre oppgaver, som videregående opplæring og kollektivtransport.

3.4 Fremtidige kommunemodeller

Med utgangspunkt i at ulike oppgaver kan kreve ulikt innbyggertall, har utvalget skissert tre fremtidige kommunemodeller i sluttrapporten *Kriterier for god kommunestruktur* (KMD 2014):

Modell 1: Videreføring av generalistkommuneprinsippet

Generalistkommuneprinsippet innebærer at alle kommuner (unntatt Oslo) har ansvaret for samme oppgaveportefølje. Kommunene forutsettes å ha en minstepørrelse på 15 000–20 000 innbyggere.

Modell 2: Storkommuner med flere oppgaver som inngår i fylkeskommunene/regionene

Denne modellen åpner for at kommuner har ulike oppgaver ut fra hvor mange innbyggere de har (oppgavedifferensiering) og overføring av flere oppgaver til storkommuner. Alle kommunene (unntatt Oslo) vil inngå, som i dag, i fylket/regionen. Ekspertutvalgets modell 2 innebærer at en går bort fra generalistkommuneprinsippet, samtidig som kommuner med større oppgaver skal danne et regionstyre sammen med kommuner med mindre oppgaver.

Modell 3: Storkommuner med Oslo-status

Modellen innebærer tildeling av Oslo-status til flere storkommuner. Det vil si at storkommunen i tillegg til å ha kommunale oppgaver, også utgjør et eget fylke/region. Dette er aktuelt for de største bykommunene Bergen, Stavanger, og Trondheim. Denne modellen innebærer at nabokommunene til bykommunen inngår i et annet fylke enn denne, og gjør det nødvendig å finne metoder for samhandlingen mellom storkommunen og omlandet, noe som gjelder for alle de regionale modellene.

3.5 Regional organisering

Dagens fylkeskommuner har en lang historie som geografiske enheter med bare mindre endringer de siste 200 årene. Frem til midten av 1980-tallet ble fylkeskommunens oppgaver kraftig utvidet, særlig innenfor videregående skole, sykehus og samferdsel. Fra midten av 1990-tallet til midten på 2000-tallet ble flere fylkeskommunale oppgaver overført til staten, med overføringen av spesialisthelsetjenesten som den viktigste endringen (Amdam m fl 2014) Etter oppdrag fra regjeringen la Møreforskning i november 2014 fram utredningen *Alternativer for regionalt folkevalgt nivå*, hvor de beskriver fem ulike regionale modeller med utgangspunkt i tidligere utredninger som er knyttet til det regionale nivået. Utredningen peker på at kommunestørrelsen og regionstørrelsen må ha et passende forhold til hverandre. Regionalt nivåts funksjoner og struktur er i stor grad avhengig av den kommunale strukturen og kommunale oppgaver, og det er mer sannsynlig at den regionale strukturen må endres på grunn av en kommunereform enn motsatt. Tabellen under viser ulike modeller, vurdert opp mot kriteriene demokrati, tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og planlegging:

	0-alternativet	Sammenslåing	Landsdel	Storby med fleksibel regionalpolitisk organisering - ca 150 komm.	Fleksibel regionalpolitisk og kommunal organisering. 10-15 regioner
Kriterier:	19 fylker ca 300 kommuner	10-15 regioner ca 300 kommuner	7 regioner og 80 regionkommuner	regionpolitisk organisering - ca 150 komm.	10-15 regioner
Demokrati	Som i dag	Positivt	Positivt	Svakt positivt	Klart positivt
Tjeneste-produksjon	Som i dag	Positivt	Positivt	Svakt negativt	Positivt
Myndighets-utøvelse	Som i dag	Positivt	Klart positivt	Negativt	Positivt
Planlegging og utvikling	Som negativt	Positivt	Positivt	Svakt negativt	Positivt
Totalt	Svakt negativt	Positivt	Positivt	Svakt negativt	Positivt

Oppsummering av alternativvurdering sammenlignet med dagens situasjon..

4 Gjort/gjennomført så langt

- **Rådmannen har informert** om kommunereformen i
  - kommunestyremøte 18. juni 2014
  - ledersamling 11. og 12. september 2014
  - møte med arbeidstakerorganisasjonene (tillitsvalgte) 16. september 2014.
- **Politiske møter/drøftinger**
  - Kommunereformen oppstart i Agdenes – vedtak prosess (k-sak 48/14 den 22.10.14).
  - Prosessplan utarbeidet og vedtatt i styringsgruppa (sak 59/14 den 10.12.14)
  - Prosessplanen referert for kommunestyret i møte 17.12.14.
  - Prosessplanen komplettert - styringsgruppen (sak 1/15 den 12.01.15)
- **Møter med nabokommuner**
  - Møter med Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord (etter invitasjon av Orkdal)
    - Ordfører og rådmann har deltatt i to møter, 28/9 og 28/11-14
    - Rådmannsmøte, 18/11-14
- **Folkemøte**
  - Folkemøte på Samfunnshuset - privat initiativ/arrangør - hvor ordførerne i Ørland, Agdenes og Orkdal holdt innlegg og svarte på spørsmål.

5 Valg av retning – aktuelle alternativ for Agdenes

5.1 0-alternativet – ingen endring

Agdenes kommune er ikke stor nok alene i henhold til ekspertutvalgets anbefaling på minimum 15 - 20.000 innbyggere for å være en robust kommune. Ekspertutvalget har anbefalt at kommuner på denne størrelsen kan få tilført nye oppgaver. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil legge fram en melding om nye oppgaver i løpet av våren 2015. Gitt dagens rammebetingelser er det selvsagt mulig å tenke seg at Agdenes kunne ha bestått som egen kommune «en del år til». En totalvurdering tilsier imidlertid at Agdenes kommune ikke er robust nok sett i et framtidsperspektiv.

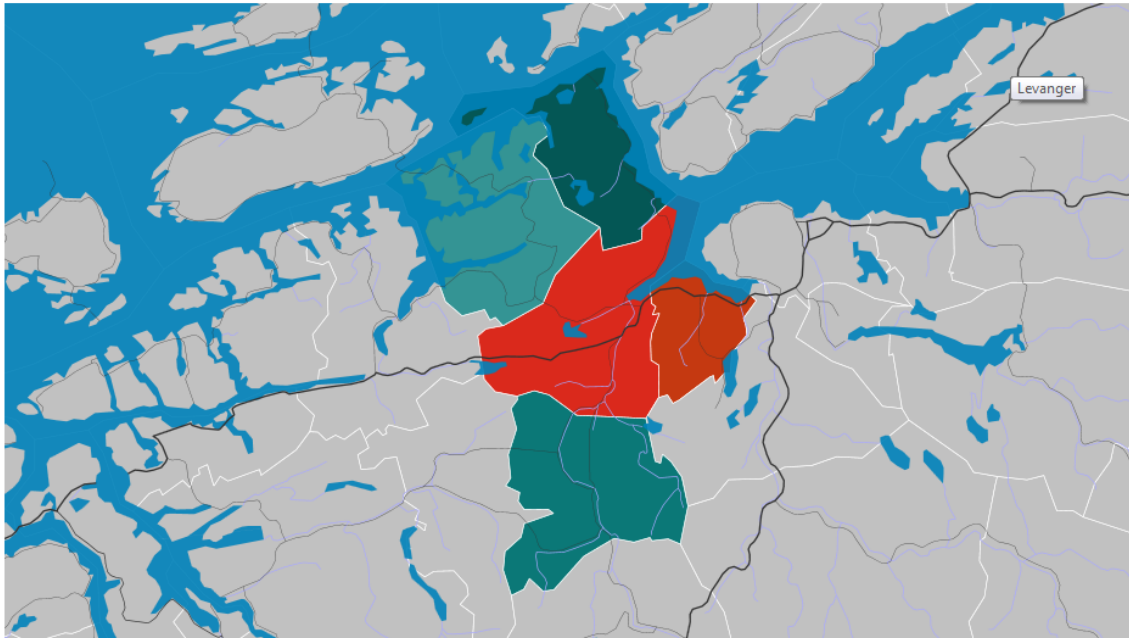
5.2 Agdenes, Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord

Orkdal kommune skal ha honnør for at de har tatt initiativ til sonderinger/drøftinger med de nære naboene. Disse kommunene danner geografisk sett en naturlig ytre grense bl.a. for effektiv tjenesteproduksjon og funksjonell planlegging og utvikling. Dette alternativet vil som en samlet løsning tilfredsstillende de fleste kriteriene for reformen. Det er foreløpig usikkert om alle kommunene ønsker å gå inn i et slikt alternativ. Rådmannen ser uansett ingen andre reelle alternativ enn at Agdenes må inngå i en ny kommune med Orkdal som senterkommune. Agdenes deltar i mange interkommunale samarbeid, i all hovedsak sammen med kommuner i Orkdalsregionen. I de fleste etablerte tjenestesamarbeid er Orkdal vertskommune.

Orkanger/Orkdal er et regionsenter i vekst og utvikling, og med betydelige servicefunksjoner og handelsvirksomhet. Orkdal er også et svært sentralt knutepunkt for samferdsel. Agdenes har i stor grad felles bo- og arbeidsmarked med Orkdal, pendlingsstrømmene både inn og ut av kommunen viser dette. Orkanger anses å være det best fungerende regionsenteret i Sør-Trøndelag utenom Trondheim. For Agdenes er det viktig at Orkanger gjennom kommunereformen styrkes som regionsenter.

6 Aktuelt retningsalternativ for ny kommune – kart og statistikk

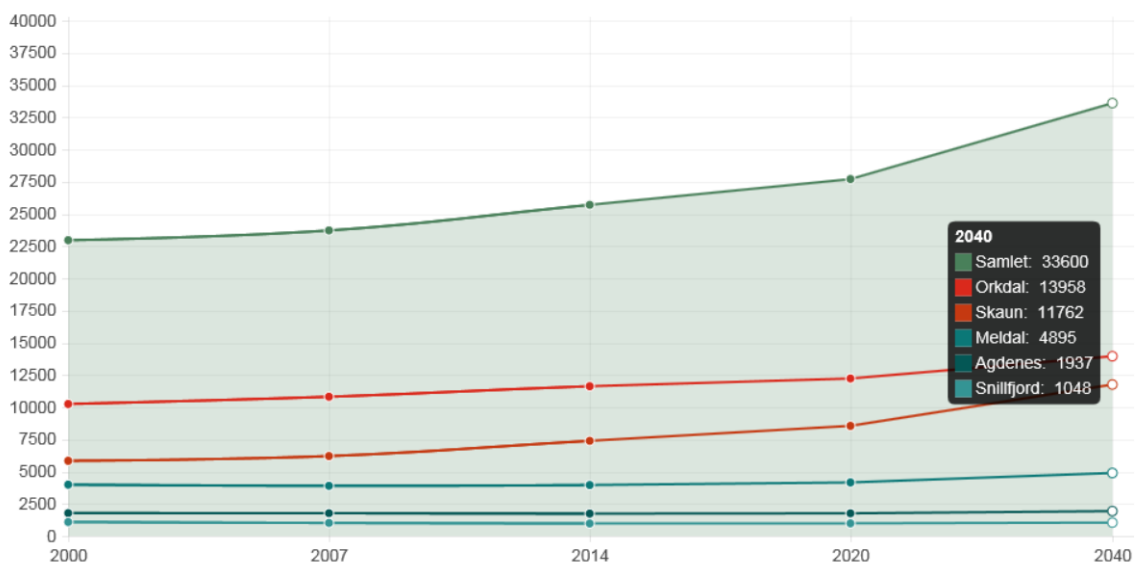
Agdenes, Orkdal, Meldal, Skaun og Snillfjord danner en ny kommune, med Orkanger/Orkdal som kommune- og regionsenter. «Kommunen» har 25 706 innbygger pr 1. januar 2014.

○ Agdenes   ○ Orkdal   ○ Meldal   ○ Skaun   ○ Snillfjord

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 25 706

● Samlet   ● Agdenes   ● Orkdal   ● Meldal   ● Skaun   ● Snillfjord

Diagrammet viser befolkningsutviklingen fra år 2000 til 2014, og SSB sin moderate prognose framskrevet til 2040. Innbyggertallet øker fra 25.700 i 2014 til 33.600 i 2040.

ALDERSBÆREEVNE (forholdet mellom antall innbyggere i yrkesaktiv alder i forhold til antall 80+). Figuren/oversikten nedenfor viser antall innbyggere i arbeidsfør alder (20-66 pr) pr innbygger på 80 år og over i 2014, 2020 og 2040. Den såkalte aldersbæreevnen øker til og med 2020 for deretter å reduseres fram mot 2040 (SSB sin framskrivning – mellomalternativ).

NÆRINGSSAMMENSETNING

Tabellen viser prosentandelen sysselsatte i de ulike næringene i kommunene i 2013.

	PRIMÆR	SEKUNDÆR	TERTIÆR
SAMLET	7 %	23 %	71 %
AGDENES	17 %	16 %	68 %
ORKDAL	3 %	25 %	72 %
MELDAL	11 %	21 %	68 %
SKAUN	7 %	21 %	73 %
SNILLFJORD	34 %	19 %	47 %

PENDLING

Det er 870 sysselsatte som er bosatt i Agdenes kommune. Av disse er det 310 som pendler ut av kommunen. Det er 124 arbeidstakere som pendler inn. Pendlingsstrømmene med Agdenes som bostedskommune for utpendling og som arbeidsstedskommune for innpendling:

	Utpendling	Innpendling
Orkdal	127	58
Trondheim	92	24
Meldal	4	4
Skaun	3	1
Snillfjord	4	0
Hemne	2	2
Hitra	2	0
Frøya	0	1
Ørland	8	14
Bjugn	2	8
Rissa	15	4
Andre	51	8

DRIFTSRESULTAT OG LÅNEGJELD (KOSTRATALL 2013)

Netto driftsresultat (bør være på minst 3%) er hovedindikatoren for den økonomiske balansen i kommunene, som viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommuner har til disposisjon til avsetninger og investeringer. Netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrukket utlån og ubrukte lånemidler, i prosent av brutto driftsinntekter.

